

REVIZE ČEKATELSKÉ ZKOUŠKY

do 14. 11. 2021

Nazdar sestro, bratře,

dostává se Ti do ruky návrh na novou čekatelskou zkoušku. Budeme vděční za Tvoje připomínky - ať už z pohledu skautského vzdělavatele, nebo z pohledu činovníka u oddílu či na středisku, který s čekateli aktivně pracuje.

Proč je revize potřebná

- Dosavadní ČZ strukturou nenavazuje na [Skautský kompetenční model](#) (narozdíl od vůdcovské zkoušky).
- Dosavadní ČZ často skládají i starší činovníci. Poslední novela řádu pro vzdělávání, ale otevírá možnost k tomu, aby starší (21+) činovníci s přiměřenou zkušeností skládali rovnou VZ. ČZ tak má být chápána jako důležitá a přiměřená kvalifikace pro věk 15 - 21 let. V revizi proto cílíme na přiblížení úrovně věkové skupině 16-17 let s ohledem na jejich reálnou praxi v oddílech.
- V nové ČZ akcentujeme témata, která považujeme pro rozvoj hnutí za důležitá (např. práce s vnitřní a vnější motivací či důraz na skautskou praxi).
- Čekatelské vzdělávání považujeme především za příležitost k inspiraci dospívajících skautů a skautek, k tomu, aby se na kurzech setkávali s novými osobnostmi. Chceme podpořit vytváření takového prostoru na čekatelských kurzech, který by umožňoval klást otázky po tom, jak se protíná skautská a životní stezka čekatelů. Proto se snažíme mírně snížit objem ověřovaných kritérií, aby zbýval čas na tyto neméně podstatné rozhovory.

S jakými předpoklady jsme při revizi pracovali

- Čekatel je na začátku cesty - nastavujeme "vstupní kvalifikační úroveň" pro začínající rovery ve věku 16 let. Držitel ČZ nemusí být perfektní, v mnoha oblastech bude potřebovat nasbírat více zkušeností. Kurz mu může otevřít obzory a naznačit směr, kterým se může dále rozvíjet, ale na úrovni ověřování nemáme zkoušku udělovat pouze ideálním, všestranně hotovým kandidátům. Jistě nemá kvalifikaci získat někdo, u koho se projevuje rizikové jednání, nespolehlivost apod. V tomto ohledu vnímáme rozdíl mezi skautským kompetenčním modelem (ideální čekatel), obsahem kurzu (co máme předávat) a obsahem zkoušky (co máme ověřovat):

- Čekatel pracuje v týmu - nepotřebuje samostatně ovládat všechny aspekty vedení oddílu či hospodaření střediska. Potřebuje rozumět tomu, jak tyto věci fungují, ale postačují mu takové dovednosti, aby lidem, kteří ho podporují, mohl dodávat dostatečné podklady.
- Více viz [popis pozice čekatele](#), jak jej ukotvuje vnitřní právo Junáka.

V čem je nový návrh jiný než současná ČZ

- Rozlišujeme mezi obsahem kurzu a obsahem zkoušky. Zdaleka ne všechny řádky (projevy kompetencí) mají své ověřované kritérium. Je to záměr - ne všechno je nutné zkoušet. Ovšem pokud kurz identifikuje v chování účastníka výrazné nedostatky v projevu kompetence, která není součástí ověřování, může (a má) s touto informací pracovat a takový nedostatek může být i důvodem k neudělení zkoušky.
- Obsah kurzu rozpracovává daný projev kompetence a naznačuje rozsah a hloubku, do které se kurz má tématu věnovat.
- Požadavek čekatelské výpravy nadále zůstává v čekatelské zkoušce, je zakotven ve [Směrnici](#), kde i zůstane (tabulkový návrh jej tedy dále neintegruje, ať nedochází k duplikaci).
- Předpokládáme vznik metodiky k čekatelské zkoušce, která bude sloužit především vzdělavatelům (čím se na kurzu zabývat a jak dané téma uchopit).
- Předpokládáme, že po dokončení revize ČZ (odhadem od března 2022) bude v přechodném období (cca 2 roky) organizovat ČZ jak podle dosavadní, tak podle nové podoby ČZ.
- Předpokládáme, že jako studijní materiály pro uchazeče o ČZ bude po celou dobu přechodného období k dispozici dosavadní příručka k ČZ. V obsahu toho, co se na kurzech učí, nedochází k natolik zásadním změnám, aby byla nutná okamžitá změna příručky.

Jak nový návrh vznikl

- Sesbírali jsme vstupní poznámky od garantů OČK Právo, Hospodaření a Organizace (tyto obory jsme chtěli zjednodušit) a od vzdělavatelů v rámci ÚLŠ.
- Obsah stávající ČZ jsme přeskupili tak, aby odpovídal kompetencím čekatela ve [Skautském kompetenčním modelu](#).

- Formulovali jsme obsah kurzu pro konkrétní projevy kompetencí (sloupec D).
- Vyladili jsme formulace, odstranili duplicity, zapracovali připomínky garantů OČK a ÚLŠ 2020, naše vlastní zkušenosti.
- Z obsahu kurzu jsme vybrali ověřovaná kritéria.
- První verzi návrhu jsme postoupili k připomínkování Pracovní skupině Náčelnictva, Odboru pro vzdělávání činovníků, a garantům OČK. Sešlo se nám celkem 77 komentářů.
- Komentáře jsme zpracovali, což neznamená, že bychom je přijali bez výhrad.
- Ve spolupráci s Citronem, který se zásadně podílel na vzniku Skautského kompetenčního modelu, jsme spolupracovali na formulaci ověřovaných kritérií. Vycházeli jsme s Bloomovy taxonomie výukových cílů a cílili maximálně na třetí úroveň (aplikovat) - více viz [prezentace ke kritériím](#). Kritéria jsou formulovaná tak, aby šla rozumně ověřit (např. *Dokáže od mladších členů získat specifickou zpětnou vazbu na realizovanou aktivitu* namísto *Získává zpětnou vazbu na realizované aktivity*, neboť kurz nemá možnost ověřit, zda účastník danou činnost pravidelně vykonává. Někteří účastníci nejsou aktivně ve vedení a příslušné dovednosti nemohou v oddílové činnosti realizovat. Z jejich projevů na kurzu se ale dá odvodit odpovídající dovednost).

Co a jak připomínkovat:

- **Srozumitelnost a úplnost obsahu kurzu (sloupec D) a ověřovaných kritérií (sloupec E).** Pokud nenavrhujeme ověřované kritérium, znamená to, že kurz nemusí vytvářet speciální program na ověření daného projevu kompetence, ale neznamená to, že k němu nemusí přihlížet. Identifikuje-li u čkatele v tomto projevu nedostatky, má to s ním otevřít a řešit, nesplnění tohoto projevu se také může stát důvodem pro neudělení čekatelské zkoušky.
- **Nezbytnost a klíčovost** jednotlivých kritérií. Do sloupce G prosím vkládejte své návrhy, zda má být dané kritérium (to, co se ověřuje v rámci ČZ) nezbytné nebo klíčové. (Nezbytné = bez toho by mohl uchazeč ohrožovat oddíl, jeho členy, dobré jméno Junáka; Klíčové = bez toho nebude uchazeč směřovat k plně rozvinutému skautskému programu/oddílu, ale neznamená to ohrožení oddílu a jeho členů.)
- **Garanty OČK** prosíme o kontrolu, zda přidělené řádky odpovídají jejich oboru. Máme za to, že u jednotlivých řádků může docházet k překryvu různých OČK a že je to žádoucí, pokud to odpovídá obsahu více OČK.
- Připomínejte prosím formou komentářů k příslušné buňce.
- Sloupec C (obsah SKM) nepřipomínejte - je přenesen ze Skautského kompetenčního modelu. Jeho změna není předmětem revize, protože je schválen Náčelnictvem v rámci řádu pro vzdělávání. Navrhujeme zde pouze několik drobných úprav pro případné schválení v budoucnu. Tento sloupec tudíž není nutné komentovat.

Návrh revize ČZ připravili:

- Jan Šimbera (Prófa) - VLK Ursus, člen týmu nedávné revize VZ, garant OČK ORG, člen NJ
- Petr Brabec (Vrabčák) - VLK Gong a ČK Ponetu, člen týmu stávající ČZ, člen Odboru pro vzdělávání, garant OČK ORG a OČK MZHS
- Eva Sopoušková (Nínien) - ČLK Sursum
- Petra Kiková (Peťka) - ČK Červ, ČLK Nitro
- Jakub Hrubý (Jemnej) - ČLK Odyssey a ČLK Sherwood
- Jaroslav Petřík (Australan) - Jesenická lesní škola, garant OČK VED
- Filip Hlavinka (Mukóki) - Zpravodaj VRJ pro vzdělávání
- Konzultant pro formulaci ověřovaných kritérií: Jakub Procházka (Citron) - ČLK, VLK a ILŠ Stříbrná řeka, ČK FORTIS, víkendový ČK a VK Brno-město, garant OČK PSY

Obsah stávající čekatelské zkoušky najdeš v [Příloze č. 1 Směrnice k obsahu vybraných činovníckých kvalifikací](#)

>>> Novou čekatelskou zkoušku připomínkuj [zde](#) <<<

Připomínkování uzavíráme v neděli 14. listopadu 2021. Z připomínek následně sestavíme vstupy pro diskusi na Ústřední lesní škole, kde bude revize ČZ jedním z hlavních témat.